

**Krajowy Sekretariat
Ochrony Zdrowia
NSZZ „Solidarność”**

01-201 Warszawa, ul. Wolska 46/48
tel./fax 22 /632 14 86; 22 632 14 81
e-mail: sozmazowsze@wp.pl

2. ok. SOZKK/204/16

Warszawa, dnia 15 listopada 2016 r.

**Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa**

Odnosząc się do pisma, znak: SOR.450.1.20.2016.TM z dnia 14.10.2016 r., dotyczącego prośby o zgłoszenie w terminie do dnia 16 listopada 2016 roku ewentualnych uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw, Krajowa Sekcja Pogotowia Ratunkowego i Ratownictwa Medycznego NSZZ "Solidarność" uprzejmie informuje, że wg naszej oceny przepisy projektu wymagają niezbędnego uzupełnienia o n/w propozycje.

W art.3, a) pkt.3, proponujemy wykreślić wyrażenie: "albo lekarza, który kontynuuje szkolenie specjalizacyjne co najmniej po drugim roku odbywania specjalizacji w tej dziedzinie".

W art.3, c) 14a proponujemy po wyrażeniu: „komórkę organizacyjną ” wykreślić wyrażenie: „urzędu wojewódzkiego” i zastąpić je wyrażeniem: „dysponenta”.

W art. 12.1. po wyrażeniu: „ ratownik medyczny” dopisać wyrażenie: „ oraz pielęgniarka systemu” a także zamienić wyrażenie: „ma” na „mają”.

W art.12, ust. 6. pkt. 1, proponujemy wykreślić wyrażenie: „zrzeszającym ratowników medycznych, zgłoszonych przez zarząd tego stowarzyszenia” i zastąpić je wyrażeniem: „ oraz przedstawiciele organizacji zawodowych zrzeszających osoby pracujące w ratownictwie medycznym”.

Uzasadnienie do art.12, ust. 6. pkt. 1,

W systemie PRM pracują ratownicy medyczni reprezentowani przez różne organizacje zawodowe a nie tylko stowarzyszenie ratowników. Z tego też powodu wyłącznie przedstawiciele tych organizacji będą ciałem reprezentatywnym dla Dyrektora CMKP.

W art. 12k proponujemy wykreślić wyrażenie "ponosi ratownik" i zapisać: koszty kursu kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt.1, ponosi minister właściwy ds. zdrowia lub podmiot, u którego ratownik medyczny jest zatrudniony lub jednostka prowadząca kurs.

W art. 12r proponujemy wykreślić wyrażenie "ponosi ratownik lub pielęgniarka systemu" i zapisać: koszty kursu kwalifikacyjnego ponosi minister właściwy ds. zdrowia lub podmiot , u którego ratownik medyczny lub pielęgniarka systemu są zatrudnieni lub jednostka prowadząca kurs.

Uzasadnienie do art.12 k, art. 12 r.

O konieczności wskazania płatnika obowiązkowych szkoleń innego niż pracownik wnosimy od samego początku obowiązywania ustawy o PRM. Nie powinno się przenosić kosztów reformy na pracownika. Ten pracownik jest wynagradzany na tak niskim poziomie, że obciążanie go kosztami tych szkoleń jest po ludzku krzywdzące i niesprawiedliwe. Najlepszym rozwiązaniem byłoby wskazanie ministra właściwego ds. zdrowia jako płatnika tych szkoleń. Inne podmioty działające w zintegrowanym systemie PRM nie mają problemu ponieważ dostają na szkolenia środki finansowe. Ratownictwo medyczne w zakresie obowiązkowych szkoleń powinno być traktowane w sposób porównywalny do innych podmiotów. Zwiększając nakłady na ratownictwo medyczne można

proponowanym przez nas zapisem zobowiązać dysponentów systemu PRM do ponoszenia opłat za szkolenia.

Art.12u.1. proponujemy wykreślić w całości.

Zakres czynności i uprawnienia pielęgniarki systemu regulują przepisy zawarte w projekcie rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 12 lipca 2016 roku ws. rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo połączną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego.

Art.15, ust.7, pkt.1), po wyrażeniu: „zespołowi ratownictwa medycznego” proponujemy wykreślenie w całości wyrażenia: „albo osobie wykonującej zawód medyczny w podmiocie leczniczym”.

Uzasadnienie do art.15, ust.7, pkt.1):

Jednostki współpracujące z systemem PRM nie transportują pacjentów do podmiotów działalności leczniczej. Np. Policja, OSP, PSP, GOPR, TOPR przekazują pacjentów zespołowi ratownictwa medycznego w celu dalszego transportu do szpitala a sami nie wykonują takich działań.

Art.21, ust.3, pkt. 2a, po wyrażeniu: „ podstawowych zespołów ratownictwa medycznego” dopisać wyrażenie w brzmieniu: „ w tym zespołów rendez-vous.

Uzasadnienie do art.21, ust.3, pkt. 2a

Proponowana poprawka nie tylko umożliwi zespołowi podstawowemu uzyskanie niezbędnej pomocy lekarza systemu ale również umożliwi tym lekarzom pozostanie w systemie PRM.

Art.21, ust.3, pkt. 2b, a)1, po przecinku dodać wyrażenie w brzmieniu: „ określi wojewoda wg potrzeb danego województwa”.

W art. 24a, ust.2, proponujemy wykreślić wyrażenie : "dysponent lotniczych zespołów ratownictwa medycznego" i zastąpić wyrażeniem " minister właściwy ds. zdrowia".

Art. 24c ust.7 proponujemy po wyrażeniu: "a w przypadku niewskazania przez administratora systemu danych innego podmiotu" wykreślić wyrażenie: "dysponentowi lotniczych zespołów ratownictwa medycznego" i zastąpić nazwą powołanego w zamian, innego podmiotu lub ministra właściwego ds. zdrowia.

Art.25a - dyspozytorzy medyczne - wojewoda nie jest podmiotem medycznym. Istnieje obawa, że zatrudnieni w takim podmiocie pracownicy medyczni stracą swoje uprawnienia. Niepotrzebna reforma, niepotrzebnie burząca aktualnie dobrze zorganizowany i działający system oraz wymagająca dodatkowych nakładów finansowych.

Art. 26 ust.1, pkt.1, - wykonuje zadania w ramach stosunku pracy nawiązanego z wojewodą - wojewoda nie jest podmiotem medycznym. Istnieje obawa, że zatrudnieni w takim podmiocie pracownicy medyczni stracą swoje uprawnienia. Niepotrzebna reforma, niepotrzebnie burząca aktualnie dobrze zorganizowany i działający system oraz wymagająca dodatkowych nakładów finansowych.

W art. 26 ust.4, proponujemy wykreślić wyrażenie: "jest realizowany przez dysponenta lotniczych zespołów ratownictwa medycznego" i zastąpić nazwą powołanego w zamian, innego podmiotu uprawnionego do prowadzenia takich szkoleń.

W art. 27a - proponujemy wykreślić wyrażenie: "dysponent lotniczych zespołów ratownictwa medycznego" i zastąpić nazwą powołanego w zamian, innego podmiotu.

Art. 29 ust.7 -9 Wykreślić wyrażenie: "dysponent lotniczych zespołów ratownictwa medycznego" i zastąpić nazwą powołanego w zamian, innego podmiotu.

Uzasadnienie do: art. 24a, ust.2, art. 24c ust.7, Art. 26 ust.1, pkt.1, art. 26 ust.4, art. 27a, art. 29 ust.7 -9

Z jakiego powodu wszechobecnym w tej ustawie ma być LPR? LPR powinien zająć się wyłącznie merytoryczną pracą a nie przejmować obowiązki super dysponenta, specjalisty w każdej dziedzinie lub super ośrodka szkoleniowego. W porze nocnej nie pracują (śmigłowce nie latają), w dzień ograniczają się w większości przypadków do świadczenia usług transportowych ponieważ od zespołu ratowniczego odbierają pacjenta już zdiagnozowanego i zabezpieczonego do tego transportu. Szkolenie ratowników medycznych, pielęgniarek systemu i dyspozytorów medycznych

powinno odbywać się w dotychczas sprawdzonym systemie. W/w pracowników powinny szkolić Ośrodki Szkoleniowe pozostające w strukturze organizacyjnej dzisiejszych dysponentów systemu PRM i posiadające wymagane certyfikaty oraz wyspecjalizowane w tej dziedzinie inne podmioty. Takie rozwiązanie jest korzystniejsze dla każdego, a na pewno dla zatrudnionych w systemie pracowników. Ta uwaga dotyczy wszystkich zapisów odnoszących się do LPR. Poza tym W zakresie przepisów o szkoleniach ratowników medycznych, nadzór CMKP jest sprawdzony również w przypadku innych zawodów medycznych.

Art.32, ust. 1, pkt.2, 2), Proponujemy po wyrażeniu: „ jednostek samorządu terytorialnego” wykreślić wyrażenie: „ lub uczelni medycznej” i zastąpić go wyrażeniem w brzmieniu: „ publicznej uczelni medycznej”. - **bardzo dobre i długo oczekiwane rozwiązanie, podnoszone przez nas od dłuższego czasu, w pełni tworzące państwową strukturę systemu PRM.**

Uzasadnienie do: art.32, ust. 1, pkt.2, 2)

Proponowana poprawka uniemożliwi prywatnym podmiotom tworzenie uczelni medycznych w celu świadczenia usług PRM.

W art. 36, ust. 1, pkt.1 po wyrażeniu: " w skład których wchodzi trzy osoby" proponujemy w kwestii ilości osób pozostawić zapis dotychczas obowiązujący, tzn. co najmniej dwie osoby. Po wyrażeniu: „ z których co najmniej jedna osoba posiada” dopisać wyrażenie: „ uprawnienia do kierowania pojazdem uprzywilejowanym”. Wyrażenie; ”oraz ważne zaświadczenie o ukończeniu kursu specjalistycznego” proponujemy wykreślić. Dysponent systemu PRM ma bardzo dużą wiedzę na temat przydatności danej osoby w zakresie kierowania zespołem. Wiedza taka wynika z wielu lat pracy w tym zawodzie. Zaliczanie kolejnych kursów specjalizacyjnych nie zawsze idzie w parze z praktyczną wiedzą i doświadczeniem danego pracownika, które to elementy wykorzystuje dysponent podejmując decyzję o powierzaniu obowiązków kierownika zespołu.

Uzasadnienie do: art. 36, ust. 1, pkt.1

Aktualnie, w większości przypadków, w systemie PRM działają zespoły w składzie trzyosobowym. Proponowany przez nas zapis, tzn. taki sam jak poprzednio jest na tyle elastycznym zapisem, że nie zmusza żadnego dysponenta do tworzenia zespołów trzyosobowych. Taka elastyczność umożliwia natychmiastowe przeorganizowanie zespołu trzyosobowego w dwuosobowy w sytuacji np. niespodziewanej absencji jednego z członków zespołu lub np. nagłego zachorowania w czasie dyżuru (np. wypadek w pracy). Szybkie, w razie pilnej potrzeby, zorganizowanie zespołu transportowego również może nastąpić bez uszczerbku dla zespołów systemowych ponieważ z dwóch zespołów podstawowych można przesunąć po jednym ratowniku do zespołu transportowego. Po zakończeniu tego transportu ratownicy ci wracają do swoich wcześniejszych zespołów. Bez tłumaczenia się w NFZ działa wtedy zespół w zmniejszonym składzie. Tworzenie zespołów dwuosobowych występuje i powinno występować wyłącznie w przypadkach uzasadnionych, gdzie zespoły w składach dwuosobowych mogą działać samodzielnie a jednocześnie mogą liczyć na szybką pomoc innych zespołów. W innych przypadkach, szczególnie w rozległym terenie nikt nie tworzy zespołów dwuosobowych. Jeżeli tak robi to należy skontrolować zasadność tworzenia takich zespołów i wyciągnąć konsekwencje. Dzisiaj zespoły dwuosobowe sprawnie działają w systemie PRM. Nie jest prawdziwa również teza, że w składzie dwuosobowym członek ZRM jest narażony na urazy związane z podnoszeniem zbyt dużych ciężarów. Każdy przechodził i przechodzi szkolenia z dziedziny bhp, na których dowiedział się i w dalszym ciągu jest mu przypomniane jakie obowiązują zasady i normy podczas podnoszenia i przenoszenia ciężarów. Każdy z pracowników wie również co powinien zrobić jeśli oceni, że sam nie może wykonać zadania. Poza tym należałoby odpowiedzieć na pytanie co dzisiaj jest dla systemu i dla społeczeństwa lepsze? Dwa zespoły w składzie trzyosobowym czy trzy zespoły w składzie dwuosobowym.

W art. 36, ust.1, proponujemy dopisać ust.3 zawierający wyrażenie: " zespół rendez-vous, w skład którego wchodzi lekarz systemu, posiadający specjalizację z medycyny, który w razie potrzeby udziela niezbędnej pomocy zespołom podstawowym.

Uzasadnienie do: art. 36, ust.1

Taki zapis umożliwi lekarzom posiadającym specjalizację z medycyny ratunkowej pozostanie w systemie PRM i udzielanie niezbędnej i praktycznej pomocy zespołom podstawowym. Pomoc taka będzie miała znacznie większe znaczenie niż wyłącznie e-konsultacja.

W art.36, ust. 5, pkt.2 - brak wyraźnego określenia kto będzie zatrudniał psychologa , na jakich zasadach będzie on udzielał wsparcia psychologicznego, tzn. w jakim miejscu i w jakim czasie, czy będzie miał prawo powstrzymać od pracy osobę wchodzącą w skład zespołu ratownictwa medycznego w przypadku przeżycia dużego stresu i czy oraz w jakim zakresie taka decyzja będzie respektowana przez dysponenta.

Art. 38 proponujemy dopisać ust. 3 wyrażający zdanie: np. osoby oraz podmioty nie będące upoważnionymi do używania oznaczenia systemu PRM będą podlegały karze.

Uzasadnienie do: art.38, ust. 1.

Dzisiaj inne podmioty wykorzystują w sposób nieuprawniony oznaczenie systemu PRM, nie ponosząc z tego tytułu żadnych konsekwencji. Nieuprawnione używanie takiego oznaczenia wpływa również na zawieranie przez te podmioty umów na świadczone usługi , które z PRM nie mają niczego wspólnego. "Wybryki" takich podmiotów zapisywane są przez niezorientowane społeczeństwo na konto dzisiejszych, niewinnych niczemu dysponentów. W procedowanym akcie należałoby bezwzględnie wskazać na rodzaj i wysokość ewentualnej kary.

Art.41 - brak wyraźnego wskazania kto będzie kierował akcją jeżeli do zdarzenia zostały zadysponowane zespoły przez kilku dyspozytorów - z różnych rejonów operacyjnych. Np., że taką akcją będzie kierował kierownik zespołu zadysponowany przez dyspozytora, na którego terenie doszło do zdarzenia.

Art. 46, ust.3a - Po wyrażeniu: " w tym z uwzględnieniem umów międzynarodowych," proponujemy dopisać wyrażenie: "oraz po uzyskaniu od dysponentów jednostek systemu PRM dodatkowych, niezależnych od przedstawianego przez nich bilansu za rok budżetowy, wyczerpujących informacji o potrzebach wynikających w szczególności z koniecznych remontów, odnawiania taboru samochodowego oraz koniecznych regulacji płacowych,". Następnie pozostała część zapisu tzn.: "w podziale na poszczególnych dysponentów jednostek przy wykorzystaniu danych dotyczących:".

Uzasadnienie do: art. 46, ust.3a

Wojewodowie przed corocznym przekazaniem sprawozdania ministrowi właściwemu ds. zdrowia powinni niezależnie od sprawozdania uzyskanego od dysponentów jednostek systemu PRM zebrać dodatkowe, rzetelne informacje dotyczące prawdziwych kosztów niezbędnych do działalności dysponenta w roku budżetowym. Dzisiejsza wiedza ministra zdrowia na temat sytuacji finansowej ratownictwa medycznego jest niekompletna. Spowodowane jest to wiedzą wojewodów opartą wyłącznie na dodatnim wyniku finansowym danego dysponenta. Tak naprawdę dysponent nie informuje ile jeszcze do zaoszczędzonych na koniec roku środków finansowych musi dołożyć w nowym roku aby zrealizować np. zakup ambulansów czy remontu infrastruktury. W tym miejscu należy również podnieść problem poziomu wynagrodzeń pracowniczych. Dysponent składając wojewodzie swoje sprawozdanie powinien również bardzo wyraźnie wnioskować o zwiększenie środków finansowych w celu przeprowadzenia niezbędnych regulacji w wynagrodzeniach pracowniczych. W dzisiejszym czasie te niedobory pokrywane są pośrednio z kieszeni pracownika, który nie otrzymuje podwyżki ponieważ takie ewentualne środki finansowe są wydatkowane na niezbędne remonty infrastruktury lub odnawianie taboru samochodowego.

Art. 9, ust.1 i art. 10 ust.1 – należy wskazać klucz wzrostu wydatków na PRM a tym samym system finansowania zapewniający coroczny wzrost środków finansowych.

Uwagi dodatkowe:

1. Obowiązkowym zapisem, ustawodawca powinien uwzględnić szczegółowy charakter wykonywanej przez członków ZRM pracy i umożliwić nim przechodzenie na pełną emeryturę w wieku 55 lat. Jest to optymalny wiek dla pracownika, który przez lata pracy w takich trudnych warunkach został wyeksploatowany. Niejednokrotnie on sam będzie wymagał pomocy w pierwszej kolejności przed pacjentem, do którego został zadysponowany. Nie piszemy o stażu 25 lat wzorem pozostałych służb. Uczciwym byłoby przyjęcie zaproponowanego w tej kwestii przez

nas rozwiązania.

2. Z całą stanowczością uważamy, że należy bezwzględnie ponownie wprowadzić zapis o 30% dodatku dla pracowników medycznych - wyjazdowych i 20% dodatek dla dyspozytorów. Nie znamy powodu usunięcia tych dodatków w aktualnie obowiązującej Ustawie o Działalności Leczniczej.

3. Koniecznym jest również zwolnienie z obowiązku ponoszenia opłat pracowników ratownictwa medycznego, ubiegających się o wydanie zezwolenia na prowadzenie pojazdu uprzywilejowanego, łącznie z obowiązkowym badaniem lekarskim i psychologicznym. W tej kwestii, mimo wielu monitów, ratownictwo medyczne w dalszym ciągu jest traktowane po macoszemu i jako jedyny podmiot systemu PRM nie jest zwolnione z tych opłat. Dzisiaj ten system przyjmuje charakter prawdziwie państwowego i z tego względu również razem z innymi powinno być traktowane porównywalnie.

Oczekujemy praktycznego zagwarantowania szczelności tego systemu, w taki sposób aby zagwarantować całość i funkcjonowanie jego elementów. Bez wprowadzenia w/w elementów nie będzie możliwe właściwe funkcjonowanie PRM jako systemu w służbie dla pacjenta.

W przekonaniu Związku, bez zaproponowanych przez nas rozwiązań ustawa nie będzie funkcjonowała w sposób właściwy oraz nie zapewni ona niezbędnej realizacji postulatów pracowniczych PRM.

PRZEWODNICZĄCA
Sekretariatu Ochrony Zdrowia
KK NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

Maria Jolanta Ochman